

ЗВІЛЬНЕНА КАРТА: ЩО ДУМАЮТЬ ХЕРСОНЦІ ПРО ПЕРЕЙМЕНУВАННЯ ВУЛИЦЬ У МІСТІ

Результати соціологічного дослідження громадської думки мешканців Херсонської міської громади

Дослідження проведено БО «Фонд громади міста Херсон «Захист» в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Pact в Україні. Зміст продукту є винятковою відповідальністю Pact та його партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

Відтворення та використання будь-якої частини цього продукту в будь-якому форматі, включаючи графічний, електронний, копіювання або використання будь-яким іншим способом з обов'язковим посиланням на джерело.

ЗВІЛЬНЕНА КАРТА: ЩО ДУМАЮТЬ ХЕРСОНЦІ ПРО ПЕРЕЙМЕНУВАННЯ ВУЛИЦЬ У МІСТІ

Результати соціологічного дослідження громадської думки мешканців Херсонської міської громади

Методологія дослідження. Дослідження проведено на базі онлайн-панелі мешканців Херсонської міської громади старше за 18 років – як тих, хто залишився в Херсоні, так і тих, хто виїхав з міста після 24 лютого 2022 року, користувачів інтернету. Вибірка (N=1213) сформована на основі демографічних показників станом на 1 січня 2022 року. За таких показників похибка дослідження не перевищує більше 3% з вірогідністю 0,95. Ми не маємо офіційних даних щодо міграцій херсонців, тому не можемо оцінити представленість у вибірці респондентів за цією ознакою, проте існують підстави вважати, що співвідношення у вибірці респондентів, які залишилась в громаді є більшим, ніж у реальності, що може впливати на результати дослідження¹.

Термін дослідження: Дослідження проведено у період з 25 серпня по 9 вересня 2023 року

Замовник дослідження: Фонд громади міста Херсон «Захист» за підтримки USAID, Управління культури Херсонської міської ради (лист No 01-25/364 від 09.08.2023)

Виконавці дослідження: Сінаюк Олег (ТОВ Нью Імідж Маркетинг Груп, директор), Микола Гоманюк (Херсонське обласне відділення Соціологічної асоціації України, голова), Ігор Даниленко (ТОВ Нью Імідж Маркетинг Груп, аналітик), Дементій Білий (керівник Експертної групи з політики пам'яті та комеморації)

¹ Дослідницька група продовжує роботу над збільшенням та вдосконалення онлайн-панелі мешканців Херсонської міської громади з метою її максимального наближення до показників генеральної сукупності і запрошує усіх херсонців долучатися до панелі. Це можна зробити за посилання: <https://lemur.ua/sign-up>

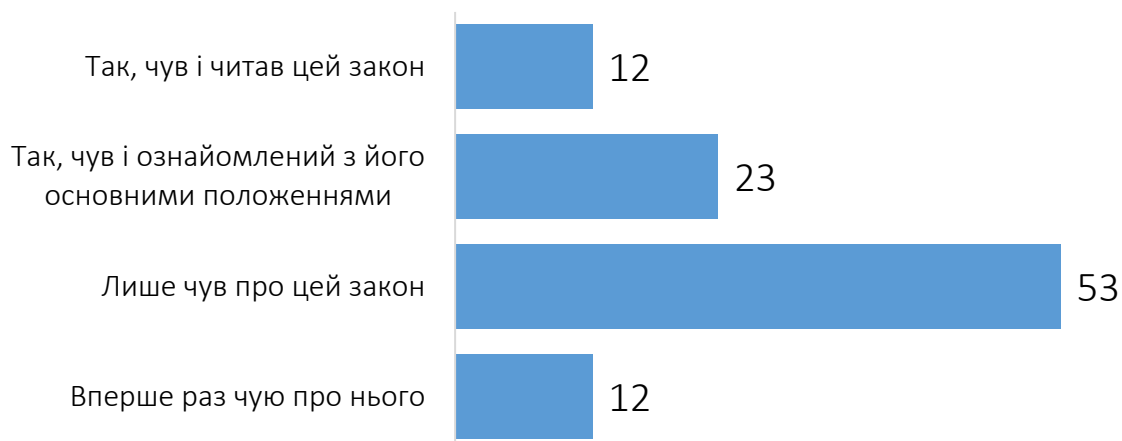
ВИСНОВКИ

- Більшість херсонців (88%) в різній формі слідкують за процесом деколонізації топоніміки в Україні. 35% не тільки знають про те, що в країні почав діяти Закон України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії», а й, як мінімум, ознайомлені з його окремими положеннями. При цьому 88% опитаних підтримують прийняття цього закону.
- Більша частина (64%) респондентів вважає, що розпочинати перейменування вулиць у міста ще завчасно – треба дочекатися завершення війни. При цьому третина опитаних налаштована більш рішуче і воліє, що деколонізація топонімії розпочалася вже у цьому році.
- Херсонці проявляють плюралізм у баченні моделей перейменування. Найбільш бажана модель перейменування – це поява на мапі міста нейтральних назв (ті, що орієнтують на місцевості, образно-поетичні та номерні). Таку модель підтримують 55% містян. Друга за популярністю модель – це повернення старих (дорадянських) назв, які не мають імперських сенсів (41% підтримки). Значну підтримку також отримали моделі, пов'язані з національним патріотизмом: збільшення кількості історичних, пов'язаних із боротьбою за незалежність України назв підтримує 40% опитаних, а появу назв, пов'язаних з іменами героїв, міст та військових частин у поточній війні з Росією підтримує 38% респондентів.
- Цікавим є те, що в ситуації конкретного перейменування в Херсоні, респонденти у переважній більшості випадків віддають перевагу нейтральним або історичним назвам, якщо є така можливість.
- Більшість херсонців (77%) хоче долучитися до процесу перейменування в Херсоні, і вважають, що саме так і має бути – щоб якомога більше херсонців могли впливати на рішення в цій сфері. При цьому 80% вважає, що для цього достатньо голосувати в інтернет-форматі, а 10% хоче брати участь в обговореннях.

ЗАГАЛЬНЕ ВІДНОШЕННЯ ДО ПЕРЕЙМЕНУВАННЯ

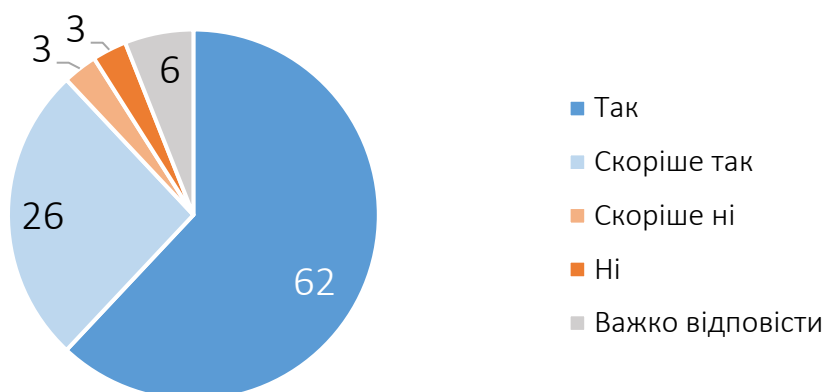
Одномірний розподіл відповідей на запитання:

Чи чули ви про те, що 27 липня 2023 року вступив у дію Закон України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії», згідно якого в населених пунктах України повинно пройти перейменування вулиць, які підпадають під дію цього Закону?

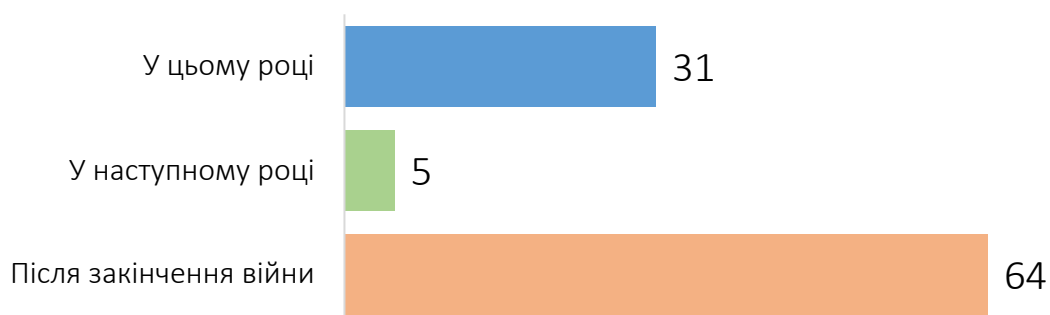
Одномірний розподіл відповідей на запитання:

Чи підтримуєте ви прийняття цього закону?

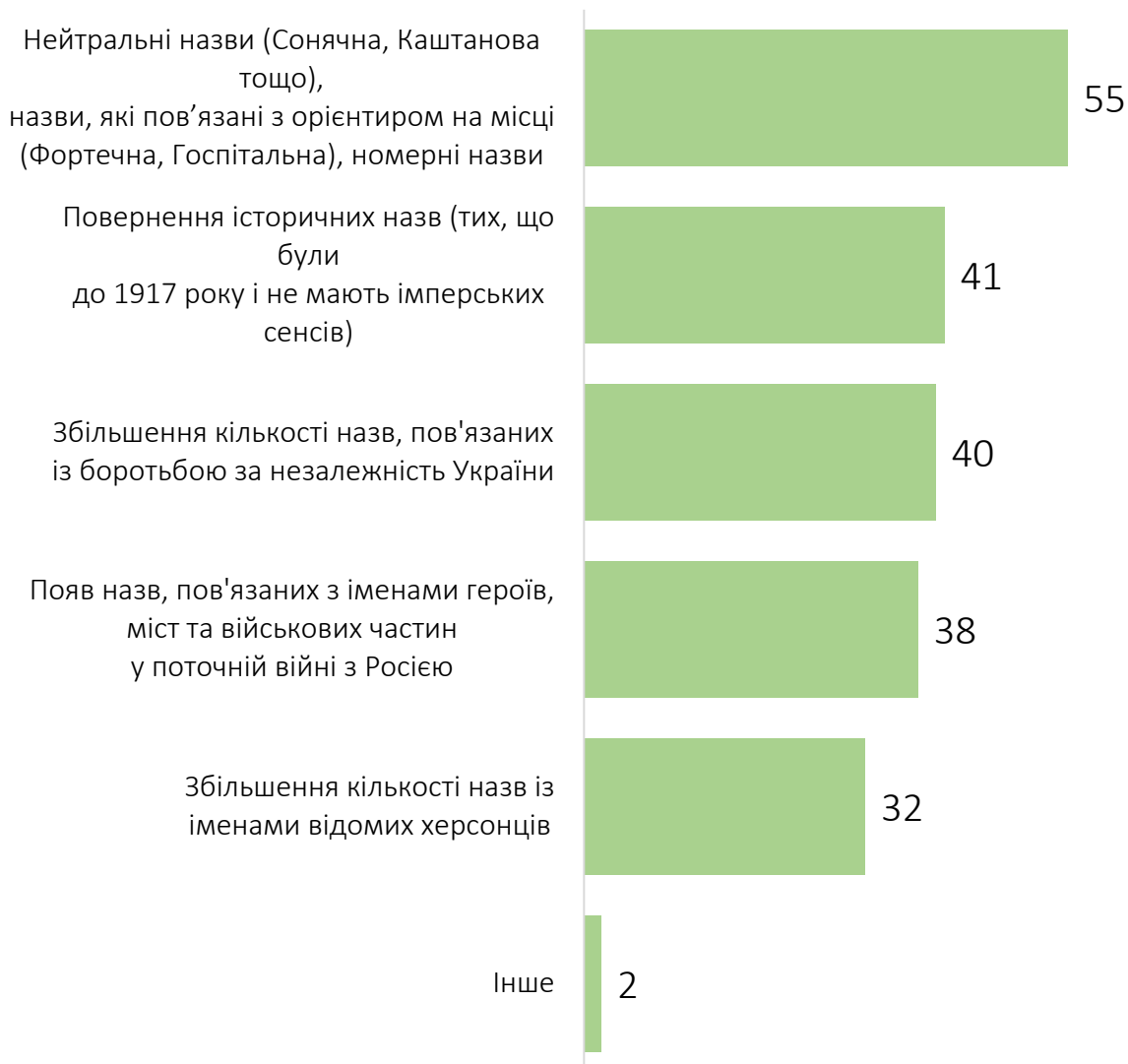
Одномірний розподіл відповідей на запитання:

Коли, на вашу думку, необхідно розпочати перейменування вулиць у Херсоні?

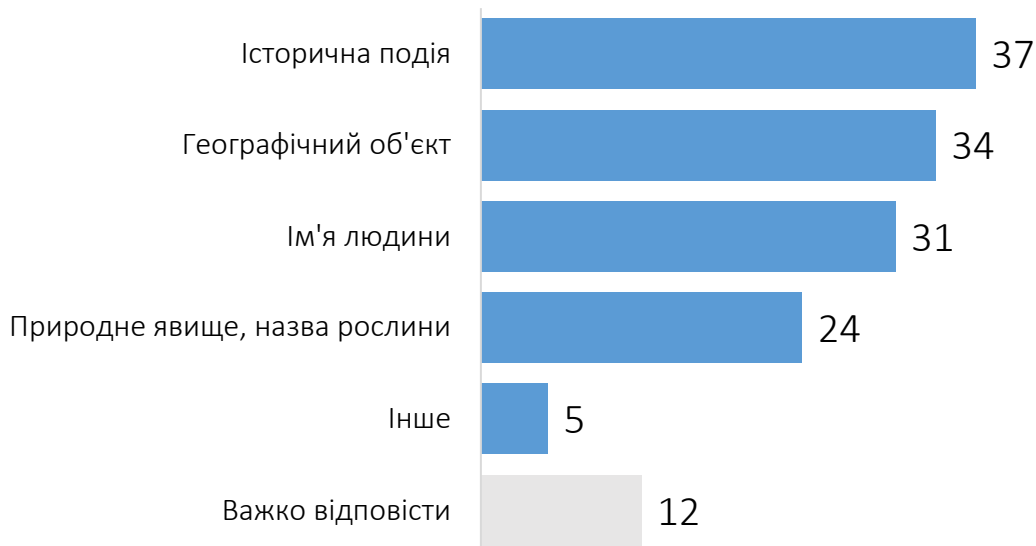

Одномірний розподіл відповідей на запитання:
Які спільні ідеї перейменування вулиць, на вашу думку, мають переважати у Херсоні?

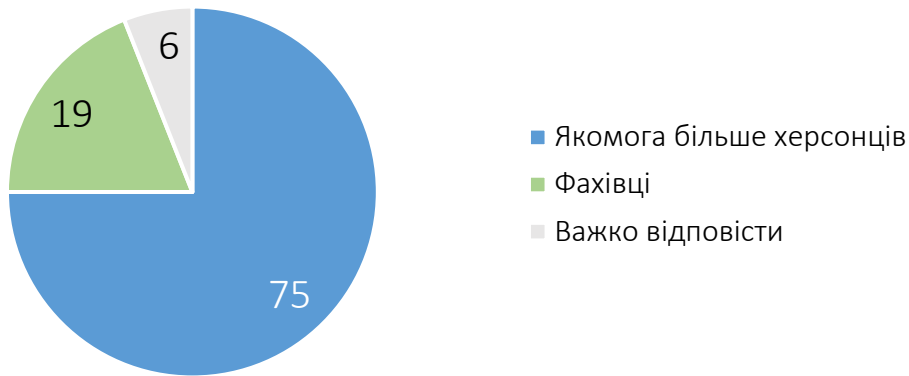
Питання з сумісними альтернативами, тому сума відповідей може бути >100%

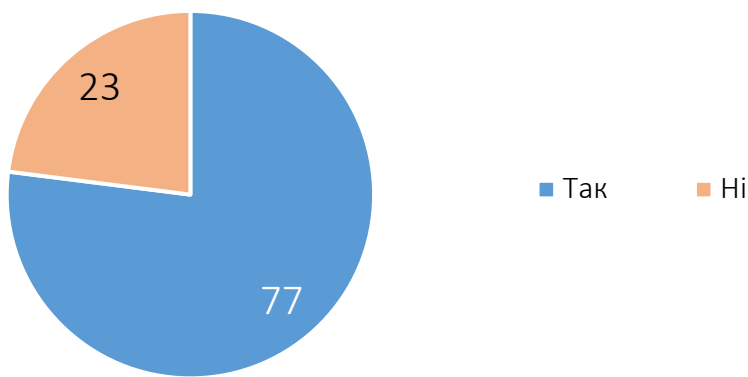
Одномірний розподіл відповідей на запитання:
Якби ви обирали нову назву для своєї вулиці, то якому типу назви ви віддали б перевагу?

Одномірний розподіл відповідей на запитання:
Як ви вважаєте, питаннями перейменування повинні займатися фахівці чи якомога більше херсонців?

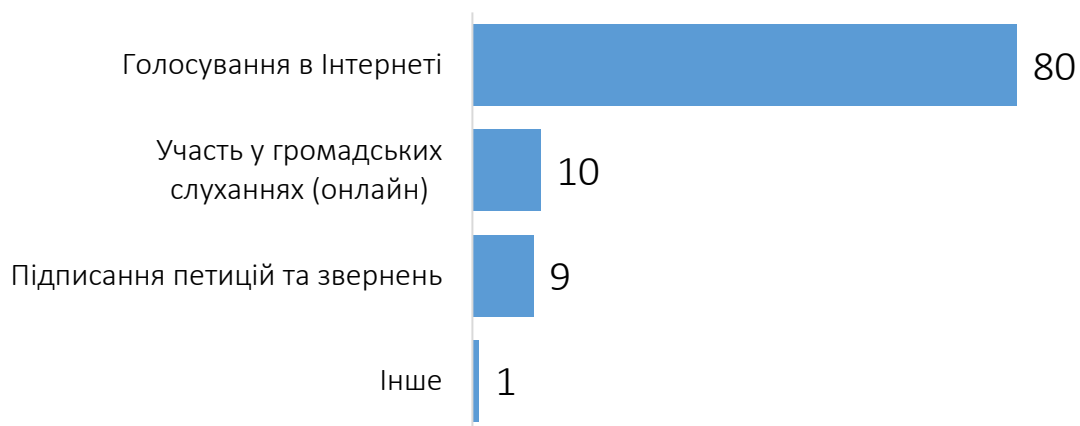

Одномірний розподіл відповідей на запитання:
Чи хотіли б ви особисто взяти участь у процесі перейменування?

Одномірний розподіл відповідей на запитання:
Яким чином?

N = 936 (ті, хто хотіли б ви особисто взяти участь у процесі перейменування)

ОЦІНКА ПРОПОЗИЦІЙ ХЕРСОНСЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
(Розроблені експертною групою з перейменування на основі отриманих пропозицій)

Одномірний розподіл відповідей на запитання:

Херсонською військовою адміністрацією запропоновані нові назви вулиць, які мають бути змінені на вимогу закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії». Як із запропонованих нових назв ви підтримуєте?

Наступні питання з сумісними альтернативами, тому сума відповідей може бути >100%

Вулиця Гагаріна (%)

Старомлинна	31
Волонтерська	24
Космонавтів	21
Академіка Корольова	19
Леоніда Каденюка	19
Велосипедна	5
Інша	4
<i>Важко відповісти</i>	6

Вулиця Московська (%)

Кінна (історична назва)	60
Варшавська	20
Богдана Бандери	13
Івано-Франківська	6
Інша	5
<i>Важко відповісти</i>	5

Вулиця Потьомкінська (%)

Ринкова	42
Центральна	21
Європейська	15
Михайла Грушевського	12
Віталія Скакуна (Герой України)	11
Івана Мазепи	10
Княгині Ольги	9
Костя Гордієнка	3
Левка Лук'яненка	3
Червонокалінівська	2
Інша	4
<i>Важко відповісти</i>	3

Сквер Потьомкінський (%)

Театральний	66
Миколи Куліша	16
Херсонський	14
Центральний	8
Міський	8
Михайла Грушевського	6
Івана Мазепи	4
Земський	2
Костя Гордієнка	1
Оксани Петрусенко	1
Інша	3
<i>Важко відповісти</i>	1

Вулиця Суворова (%)

Героїв Херсона	31
Старохерсонська	21
Пішохідна	12
Променадна	12
Нескорених	12
Історична	10
Егізівська (неофіційна історична назва)	7
Мистецька	7
11 листопада	7
Степана Бандери	6
Платанова	5
Покровська	4
Сонячна	4
Щастя	4
Улюблена	4
Музична	3
Симона Петлюри	2
Зіркова	1
Василя Вишиваного	1
Інша	5
<i>Важко відповісти</i>	3

Вулиця Чернишевського (%)

Госпітальна	52
Бонч-Осмоловського (херсонський лікар)	16
Романа Шухевича	14
Лікаря Євгена Яковенка	10
Інша	2
<i>Важко відповісти</i>	16

Проспект Ушакова (%)

Джона Говарда (історична назва)	62
Незламності	30
Волі	10
Дніпровський	7
Інша	6
<i>Важко відповісти</i>	2

Вулиця Пестеля (%)

Паркова	41
Фортчна	41
Гайдамацька	15
Очаківська	13
Інша	2
<i>Важко відповісти</i>	7

Вулиця Пугачова (%)

Бахмутська	49
Миколи Леонтовича	27
Інша	7
<i>Важко відповісти</i>	20

Провулок Пугачова (%)

Острозький	35
Всіхсвятський	26
Маріуша Заруського	9
Інша	4
<i>Важко відповісти</i>	29

Вулиця Степана Разіна (%)

Остапа Вишні	70
Кропивницька	21
Інша	4
<i>Важко відповісти</i>	9

Вулиця Льва Толстого (%)

М'ясна (історична назва)	43
Романа Набегова (загинув в АТО)	38
Караїмська	11
Інша	3
<i>Важко відповісти</i>	14

Вулиця Молодогвардійська (%)

Айдарівська	49
Пластівська	17
Інша	4
<i>Важко відповісти</i>	31

Провулок Сибірській (%)

Унтилівський (історична назва)	50
Просвітницький	35
Інша	3
<i>Важко відповісти</i>	15

Проспект Адмірала Сенявіна (%)

Таврійський проспект	75
Руслана Сторчеуса (загинув в АТО)	26
Інша	2
<i>Важко відповісти</i>	3

Вулиця Некрасова (%)

Скіфська	49
Григорія Сковороди	42
Князя Вітовта	7
Хаджи Гірея	5
Інша	3
<i>Важко відповісти</i>	7

Проспект Кутузова (%)

Національної Гвардії	50
Рятувальників	39
Геродотівський	7
Інша	3
<i>Важко відповісти</i>	10

Вулиця Кольцова (%)

Чорнобаївська	79
Миколи Міхновського	11
Інша	3
<i>Важко відповісти</i>	8

Вулиця Комарова (%)

Мойсея Хасіна (херсонський лікар)	54
Саїде Аріфової (праведниця серед народів світу)	7
Інша	7
<i>Важко відповісти</i>	35

Вулиця Марії Фортус (%)

Лоцманський	28
Вільних Матросів	27
Шкіперський	20
Гілейська	19
Інша	5
<i>Важко відповісти</i>	16

Вулиця 28-ої Армії (%)

Валентини Крицак (активістка Євромайдану, волонтерка)	33
Номана Челебіджихана (кримськотатарський національний герой)	20
Інша	11
<i>Важко відповісти</i>	40

Провулок Смоленській (%)

Хлібний	55
Влада Ковальова (загинув в АТО)	32
Ногайський	5
Інша	2
<i>Важко відповісти</i>	10

Набережна Генерала Федорова (%)

Арештанка	51
Дніпровська	35
Адміралтейська	19
Інша	2
<i>Важко відповісти</i>	4

ПОРТРЕТ РЕСПОНДЕНТІВ

Стать

Жіноча	57
Чоловіча	43

Вік

18-29	14
30-44	31
45-59	26
60+	29

Місце проживання до 24 лютого 2022 року

м. Херсон	95
Інші населені пункти Херсонської громади	5

Місцепроживання зараз

В Україні (ВПО)	42
За кордоном	16
Не переїжджали після 24.02.2022	42

У якій області проживають ті, хто змінювали місцепроживання після 24.02.2022

Херсонська	7
Одеська	7
м. Київ	7
Миколаївська	5
Львівська	3
Вінницька	2
Дніпропетровська	2
Івано-Франківська	1
Кіровоградська	1
Київська	1
Рівненська	1
Тернопільська	1
Хмельницька	1
Черкаська	1
Чернівецька	1
Волинська	<1
Закарпатська	<1
Житомирська	<1
Полтавська	<1
Харківська	<1
Разом	42

У якій країні проживають ті, хто змінювали місцепроживання після 24.02.2022

Польща	5
Німеччина	3
Румунія	1
Грузія	1
Інші країни	6
Разом	16